

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, împotriva sentinței judecătorești Strășeni din 08 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în privința inculpatului

Chihai Adrian XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 22.10.2018 - 08.12.2018,
instanța de apel: 15.01.2019 - 17.01.2019,
instanța de recurs: 27.12.2019 - 26.02.2020.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorești XXXXX din 08 decembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Chihai Adrian a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal la 4 ani închisoare și a art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendarea condiționat pe un termen de probațiune de 3ani.

De la Cibotaru N., Grosu C., Lozovanu D., Vornicescu N., Chihai A. și Rezcic R. s-au încasat în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 640 lei.

Prin aceeași sentință au mai fost condamnați Rezcic R., Cibotaru N., Grosu C., Lozovan D. și Vornicescu N., însă hotărârile judecătorești în privința acestora nu sunt contestate.

2. Instanța de fond a constatat că, la 22.05.2018, în jurul orie 23⁰⁰, Chihai A. după o înțelegere prealabilă și de comun acord cu Grosu C., Rezcic R., Cibotaru N., Vornicescu N. și Lozovanu D., sub pretextul de a clarifica conflictul care a avut loc anterior între Grosu C. și XXXXX XXXXX, s-au deplasat în centrul s. XXXXX, r-nul XXXXX, unde în acel moment se afla ultimul, urmărind intenția răpirii unei persoane,

l-au forțat pe Grosu I, ridicându-l de la masa de pe terasă magazinului central, unde petrecea timpul împreună cu alte persoane și apucându-l de mâini și picioare, l-au urcat forțat pe în automobilul "Ford Tranzit", n/î XXXXX, care aparține lui Nicoară V. și l-au transportat pe malul iazului din s. Lozova, r-nul XXXXX, unde contrar voinței acestuia, Rezcic R., i-a dat o centură și i-a indicat să-și lege picioarele, ce a și făcut, astfel, i-au limitat dreptul de a se deplasa la propria dorință în continuare.

Tot el, împreună cu Rezcic R., la 22.05.2018, în jurul orei 23⁰⁰, aflându-se pe terasă din centrul s. XXXXX, r-nul XXXXX, văzând că XXXXX XXXXX, pe care îl forțau să urce în automobilul "Ford Tranzit", n/î XXXXX, a scos de pe umăr și a transmis lui XXXXX XXXXX geanta de culoare neagră în care avea 16.000 lei, urmărind scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, la indicația verbală a lui Rezcic R., care îl însoțea, a smuls din mâinile lui XXXXX XXXXX geanta ce aparținea lui XXXXX XXXXX, plecând de la fața locului, prin ce i-a fost cauzat victimei un prejudiciu considerabil, în sumă de 16.000 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a declarat că, l-a telefonat Rezcic R. care i-a comunicat că XXXXX XXXXX i-a deteriorat automobilul și l-a bătut. Mai departe au mers să se clarifice. El cu Rezcic R. l-au dus pe XXXXX XXXXX la automobil, geanta o ținea prietena lui XXXXX XXXXX, iar el fără să-și dea seama a luat-o și a pus-o în mașină.

Totodată, vina tuturor inculpaților se confirmă pe deplin nu doar prin declarațiile acestora de recunoaștere a vinovăției, ci și prin probele administrate în faza de urmărire penală și acceptate de către inculpați în ședința de judecată.

Astfel, instanța a calificat acțiunile inculpaților în temeiul art. 164 alin.(2) lit. e) Cod penal, ca răpirea unei persoane, săvârșită de mai multe persoane și 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, ca jaf, săvârșită de doua persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de personalitatea inculpatului, că se căiește sincer în cele săvârșite, a recunoscut pe deplin vina, nu are antecedente penale.

Ori, art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală prevede că inculpat care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire pena beneficiază de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 6 la 10 ani

Art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unității convenționale.

În situația dată, pe art. 164 in. (2) lit. e) Cod limitele noi vor fi de la 4 ani la 6 ani și 8 luni închisoare, iar p art. 187 alin.(2) lit. b) și f) de 3 ani și 4 luni la 4 ani și 8 luni închisoare.

Totodată, potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu $\frac{1}{3}$.

În situația dată, reieșind din faptul că Chihai A. la momentul comiterii infracțiunii avea vârsta de 18 ani, ținând cont de limita maximă prevăzute art. 164 alin. (2) lit. e)

Cod penal, după reducerile în temeiul art. 364¹ alin. (8) Codul de procedură penală, nouă limită maximă a pedepsei pe art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal va fi de 4 ani și 5 luni 10 zile și pe art. 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal 3 ani 1 lună 10 zile.

Totodată, instanța a reținut că inculpatul anterior nu au fost condamnat, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, s-a căit sincer de fapta comisă, are o vârstă fragedă, concluzionând că executarea pedepsei cu închisoare nu este rațională motiv pentru care potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal urmează să se dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei și fixarea unui termen de probă, dacă în acest timp nu v-a comite alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită v-a îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, oferind o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovaților de societate.

3. Procurorul în Procuratura r-lui XXXXX, Tăietu Anatolie, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Chihai A. să fie condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e) Cod penal la 4 ani și 5 luni închisoare, art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal la 3 ani și 2 luni închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că este inoportună aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, care la locul de trai se caracterizează negativ, întrebuințează în mod abuziv alcool, dă dovadă de comportament neadecvat în societate.

Ori, suspendarea executării pedepsei în privința condamnatului Chihai A. nu-și va atinge scopul, din care motiv este oportun a-i fi aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare, care ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său, atitudinea față de membrii societății și securitatea patrimoniului persoanei.

3.1. A declarat apel și avocata Ivasiutic Mariana, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Chihai A. să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, sub limita minimă prevăzute de legea penală.

Apelanta a indicat că, potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

Instanța de fond, contrar principiului individualizării pedepsei penale, a ezitat să motiveze neaplicarea art. 79 Cod penal și nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, de personalitatea celui vinovat, rolul inculpatului la săvârșirea infracțiunii ori, acesta nu are antecedente penale, este caracterizat pozitiv, î-și face studiile la Școala Profesională nr. 9 unde urmează să obțină o profesie, are o vârstă relativ tânără -18 ani, a contribuit activ la urmărirea penală, cu partea vătămată XXXXX XXXXX s-a împăcat, a recuperat integral prejudiciu material cauzat, partea vătămată în ședința de judecată și-a exprimat dezacordul față de pedeapsa solicitată de către procuror și a declarat că î-și dorește ca inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 26 martie 2019, a fost admisă cererea de retragere a apelului declarată de inculpatul Chihai A., cu încetarea procedurii de judecare a apelului declarat de avocata Ivasiutic M., iar apelul declarat de procuror a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 72, 75, 84 și 90 Cod penal, precum și celor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul corect a beneficiat de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzută de sancțiunile normelor penale în baza cărora a fost condamnat - închisoare.

Inculpatul Chihai A. anterior nu au fost condamnat, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunile săvârșite se clasifică ca fiind grave, circumstanțe agravante nu s-au stabilit.

Astfel, prima instanță corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, reieșind și din faptul că Chihai A. la momentul comiterii infracțiunii avea vârsta de 18 ani, just concluzionând că nu este rațională executarea pedepsei motiv pentru care potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal întemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării ei și fixarea unui termen de probațiune.

5. Procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpatului Chihai A., cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Recurentul a invocat că, dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, care nici nu este motivat de către instanță, care se limitează doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante.

Astfel, instanțele nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate.

Concluziile instanței de fond și celei de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2., 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de faptul că potrivit rechizitoriului: „*Circumstanțe prevăzute de art. 76-77 din Codul penal, care ar atenua sau agrava răspunderea penală a învinuitului Chihai Adrian, nu au fost stabilite*”, de faptul că inculpatul a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, este fără antecedente penale, are o vârstă tânără, partea vătămată nu a înaintat careva acțiuni materiale, cât și de prevederile art. 7, 61, 70 alin. (3¹), 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu $\frac{1}{3}$. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatei în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatei, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, împotriva sentinței judecătoreiei Strășeni din 08 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în privința inculpatului Chihai Adrian XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 martie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun